

I/S Lertranskøb
Amtsvejen 23
6400 Sønderborg

Miljø og Råstoffer
Kontaktperson: Tina Thyregod
E-mail: tina.thyregod@rsyd.dk
Direkte tlf.: 76631185

Dato: 3. juni 2016
Sagsnr.: 15/12581

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG INDVINDING AF RØD- BRÆNDENDE LER GÆLDENDE TIL DEN 1. juli 2026

På matr. nr.182 Bolderslev, Bjolderup og 502 Uge, Uge samt del af 265 Uge, Uge

Indholdsfortegnelse

Tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer	2
Sagens baggrund.....	2
Ejerforhold.....	2
Før tilladelsen tages i brug	2
Vilkår for tilladelse til råstofindvinding	4
Efterbehandlingsvilkår	7
Generelle bestemmelser	8
Sikkerhedsstillelse.....	9
Tinglysning	10
Tilsyn	10
Afgørelse om VVM-pligt.....	11
Ansøgningsprocessen.....	13
Ansøgning – udtalelser og tilladelser (stjernehøring)	13
Partshøring.....	14
Høring af Aabenraa Kommune vedr. fastsættelse af efterbehandlingsvilkår.....	15
Klagevejledning	15
Bilag 1 – Oversigtskort	17
Bilag 2 – Graveplan.....	19

Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer

Region Syddanmark meddeler tilladelse til, at der indvindes ca. 10.000 m³ ler årligt på 6,5 ha af matr. nr.182 Bolderslev, Bjolderup og 502 Uge, Uge samt del af 265 Uge, Uge, Aabenraa Kommune.

Tilladelsen til erhvervsmæssig råstofindvinding er meddelt i henhold til råstoflovens § 7 stk. 1, og den er betinget af vilkårene på de følgende sider.

Sagens baggrund

Det er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på matr. nr.182 Bolderslev, Bjolderup og 502 Uge, Uge samt del af 265 Uge, Uge. Det ansøgte areal er på 13 ha, hvoraf halvdelen er afgraved. Der vil blive gravet til 1 meter under terræn, og der forventes en årlig indvinding på 10.000 m³. Dele af arealet er omfattet af en 10-årig tilladelse til råstofgravning fra Sønderjyllands Amt udstedt i 2005. Det ansøgte areal er beliggende indenfor et udpeget interesseområde, jf. Region Syddanmarks Råstofplan 2012. Ansøgningen har været behandlet i Udvalget for Miljø og Råstoffer den 11.2 2016, hvor udvalget har givet samtykke i henhold til Regionplanens retningslinjer.

Området grænset op til de fredede arealer Urnehoved og Oksevejen. Området er beliggende i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser(OSD).

Ejerforhold

Ifølge tingbogen er der følgende ejere af matriklerne:

- Ejer: Henrik Frees (matr. nr. 265 Uge, Uge 182 samt 182 Bolderslev, Bjolderup)
- Ejer: Svend Aage Danielsen (matr. nr. 502 Uge, Uge)

Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til at indvindingen sættes i gang. Arbejdet med at rømme overjord og indvinde må ikke påbegyndes før følgende forudsætninger er opfyldt:

- **Klagefristen** skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor kan tilladelsen ikke udnyttes før alle klagemuligheder er udtømt.
- **Sikkerhedsstillelse.** Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af graveområdet, og den forudsatte sikkerhedsstillelse skal foreligge i form af et dokument udstedt af råstofindvinderens pengeinstitut el. lign. over for Region Syddanmark.

- **Afgrænsning** for det område der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning må ikke fjernes i indvindingsperioden, og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget, fx med betonringe.
- **Tinglysning** af vilkår for efterbehandling på ejendommen skal være udført. Tinglysning udføres af Region Syddanmark og betales af ansøger.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse skal indhentes separat.

Vilkår for tilladelse til råstofindvinding

Drift

1. Tilladelsen er gældende til den 1. juli 2026. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 10.000 m³ rødbrændende ler til ca. 1 meter under terræn. Der må ikke graves under grundvandsspejl.
3. Råstofgravens **driftstider** er:
  - a. Gravemaskiner, transport- og oparbejdningsanlæg: kl. 7.00 – kl. 17.00 mandag - fredag
  - b. I enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at afvige fra de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående accept fra Region Syddanmark.
4. Til råstofindvinding, herunder behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner; dozer og gravemaskine. Afvigelser herfra aftales med Region Syddanmark.
5. Efter etableringsfasen må det ækvivalente (gennemsnitlige) støjniveau fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 17.00	55 dB (A)
Mandag – fredag	17.00 – 22.00	45 dB (A)
Lørdag	07.00 – 22.00	
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	
Mandag – fredag	22.00 – 07.00	40 dB (A)
Lørdag	22.00 – 07.00	
Søn- og helligdage	22.00 – 07.00	
Andre tidspunkter		Lukket

Det maksimale støjniveau må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 (06.00) til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgif-

terne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Målingernes/beregningernes samlede ubestemthed må for stationære kilder højst være på 3 dB (A) og for mobile kilder højst 5 dB (A).

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

Støj fra til- og frakørende lastvogne mv. skal begrænses mest muligt. Køretøjer må, på råstofgravens areal, ikke holde med motoren i gang, med mindre læsning gør det påkrævet.

6. Der må ikke opstå støvgener uden for råstofgravens areal. Konstateres støvgener, der kan henføres til virksomhedens drift, skal der træffes foranstaltninger til nedbringelse af generne.
7. Muld og overjordsdepoter skal placeres således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
8. Hvis der sker skader på skel eller evt. levende hegn er indvinder forpligtet til at udbedre skaderne.
9. Arealet, hvorpå der indvindes, må ikke overstige 2 ha. Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem. Ved graveområdet forstås områder, hvor muld og overjord er fjernet og gravning er påbegyndt.
10. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Alle ændringer i graveplanen skal godkendes af Region Syddanmark.
11. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
12. Personalet skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til dato gældende grave- og efterbehandlingsplan.

Afstandskrav og jordvolde

13. Grænsen for det område der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
14. Der må der ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
15. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:2.
16. Der må ikke graves nærmere end 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
17. Graves der stejlere end vilkår 14-16 skal afstanden til skel tillægges 1 x gravedybden.

Vej og trafik

18. Ansøger skal søge Aabenraa Kommune om vejadgang ved overkørsel til Oksevejen eller Trekroner, i god afstand fra krydset. Jf. høringssvar fra Urnehovedselskabet anbefales det, at vejadgang skal ske fra Trekroner.
19. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og sand fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
20. Adgangsvejen skal renholdes efter behov.

Forureningsforebyggelse

21. Den der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner, og eventuelle brændstoftanke og for, at gravearbejderne ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
22. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske under iagttagelse af den krævede sikkerhed og i lukkede containere eller over spildbakker med videre.

23. Tankning, olieskift og lignende af grave- og læssemaskiner samt dumpere og andre selvkørende maskiner skal foregå uden for selve gravearealet, og som minimum skal olieskift, vask med videre finde sted på et godkendt, befæstet areal. Det samme gælder så vidt muligt for service og reparation.
24. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere stationære anlæg kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
25. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer olie-dryp.
26. Tanke, beholdere og tankanlæg med olieprodukter, benzin og lignende skal opbevares forsvarligt uden for selve gravearealet i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer. Opsætning af olietanke skal anmeldes til kommunen.
27. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til Aabenraa Kommunes Regulativ for affald.
28. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i råstofgraven. Der skal træffes effektive foranstaltninger mod forurening f.eks. ved hegning.
29. Der må ikke foretages afbrænding i råstofgraven.

Efterbehandlingsvilkår

30. Efterbehandlingen skal ske efter den godkendte efterbehandlingsplan. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Syddanmark. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres efter hver etape. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt som muligt, og arealerne bør kun beslaglægges i en dyrkningssæson.
31. Der skal stilles en sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

32. Arealet skal efterbehandles til landbrugsdrift.
33. Arealets oprindelige hældning skal genskabes, således at der ikke er niveauspring, jordvolde eller jordbunker på arealet.
34. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingens udførelse kan afklares.
35. Fjernes eller beskadiges beplantning i skel skal en tilsvarende beplantning etableres som en del af efterbehandlingsarbejdet.
36. Graveområdet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, der virker skæmmende i naturen.
37. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af Råstoflovens § 11, indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
38. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt, under som efter gravningens afslutning, forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet, således at hele forekomsten udnyttes, og således at der ikke står en vold tilbage mellem ejendommene.

Generelle bestemmelser

Følgende gælder i øvrigt efter loven:

Tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Syddanmark i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår, eller efter lovgivningen i øvrigt.

Tilladelsen bortfalder, såfremt råstofindvindingen ikke er begyndt senest 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning.

Region Syddanmark kan på et senere tidspunkt fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, såfremt dette måtte vise sig nødvendigt.

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste

fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

I tilfælde af at en virksomhed, som foretager indvinding, går konkurs eller i betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver virksomheden, forpligtiget til straks at underrette Region Syddanmark.

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt, jf. Jordforureningslovens § 52.

Der er et beskyttet dige inden for / i den vestlige kant af området, som er omfattet af Museumslovens §29a. Ifølge museumslovens § 29a må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Da der er **meget høj risiko** for, at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder ved jordarbejde på den del af matr. 502, som endnu ikke er forundersøgt, skal der træffes aftale med Museum Sønderjylland om en forundersøgelse inden jordarbejdet går i gang.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Resultater af råstofboringer eller prøveboringer i jorden skal indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse inden 3 måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. lov nr. 1408 af 21. december 2005 om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer.

Tilladelsen fritager ikke indehaveren af tilladelsen for ansvar over for tredjemand efter sædvanlige naboretlige regler.

Erstatningsansvar for eventuelle skader opstået som følge af indvindingen, påhviler vedkommende, der udnytter tilladelsen efter de almindelige erstatningsregler.

Sikkerhedsstillelse

Indvinder skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr.182 Bolderslev, Bjolderup og 502 Uge, Uge samt del af 265 Uge, Uge, Uge på kr. 200.000

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse afhænger af at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 2 ha og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Tinglysning

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Vilkårene om efterbehandling skal efter reglerne tinglyses på ejendommene, når klagefristen er udløbet. Tinglysningen sker i medfør af Råstoflovens § 10, stk. 5 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningen. Når tinglysningen er sket, vil Region Syddanmark sende en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed i forhold til, at vilkårene i tilladelsen overholdes. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal berigtiges inden for en nærmere fastsat frist. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Afgørelse om VVM-pligt

Region Syddanmark har gennemført en VVM-screening af det ansøgte. Det vurderes samlet, at en tilladelse til det ansøgte ikke kræver udarbejdelse af en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet), da den ansøgte råstofindvinding ikke vurderes at give anledning til væsentlige ændringer af miljøpåvirkningen.

Der er i råstofindvindingstilladelsen stillet vilkår, der tager hensyn til de konkrete miljøpåvirkninger, som råstofindvindingen medfører.

Screeningen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en VVM-proces.

Lovgrundlaget

Afgørelsen om VVM-pligt er meddelt i henhold til VVM-bekendtgørelsen § 3, stk. 1

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier, bl.a.

- projektets dimensioner,
- den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt,
- påvirkningens omfang (geografisk og omfanget af personer, der berøres),
- påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet,
- kumulative effekter.

Projektets dimensioner

Der er ansøgt om at grave på 6,5 ha og der forventes en årlig indvinding på 10.000 m³.

Den miljømæssige sårbarhed

Indvindingsområdet ligger ca. 1 km fra habitatområderne Bolderslev Skov og Uge Skov. Da indvindingen sker i et begrænset omfang og i et begrænset antal dage om året vurderes det ikke sandsynligt at indvindingen vil påvirke den nærmeste sårbare natur.

Påvirkningens omfang

Det ansøgte graveområde er på 6,5 ha. Der er naboer omkring graveområdet, som vil blive berørt af graveaktiviteterne. Formålet med driftsvilkårene er at sænke eller fjerne gener ved råstofgravningen.

Støjkrav overholdes ved specifikke driftstider, jf. vilkår 3.

Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet

Tilladelsen vil have en varighed af 10 år. Råstofindvinding er en irreversibel proces, og råstofferne kan derfor ikke indvindes igen. I perioden, hvor der graves råstoffer, vil det ikke være muligt at drive landbrug på de gravede områder. Arealet reetableres til landbrug efter endt indvinding af råstoffer.

Kumulative effekter

Arealet er beliggende ca. 500 meter nord for det 1000 ha store graveområde Uge Nord udlagt i Region Syddanmarks Råstofplan 2012. Der er tilladelse til råstofindvinding på 4 arealer inden for en radius af 2000 meter, hvoraf den ene råstofgrav er afsluttet og efterbehandlet i marts 2015. Den nærmeste råstofgrav er beliggende 1100 meter sydvest for det ansøgte areal.

Regionen har på baggrund af det ovenstående vurderet, at de generelle miljøregler, samt de vilkår der er stillet for råstofindvindingen, er tilstrækkelige til at sikre miljøet i det aktuelle tilfælde.

Ansøgningsprocessen

Ansøgning – udtalelser og tilladelser (stjernehøring)

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

Region Syddanmark har ikke undersøgt om der findes forsyningsledninger i området. Det påhviler derfor indvinder at indhente de fornødne ledningsoplysninger, og samtidig kontakte ledningsejerne.

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p>Langs det vestlige skel på matr. 502 løber et beskyttet dige.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fredninger: langs det østlige skel på matr. 182 løber Oksevejen og på den anden side af denne ligger Urnehoved, et lille skovområde med historisk værdi. - Fortidsminder: ved det sydøstlige hjørne af matr. 182 står en vejsten fra 1788 ud til Oksevejen. - Arealerne ligger indenfor område med særlig drikkevandsinteresse. Jf. Kommuneplanen 2009 for Aabenraa Kommune skal tidligere råstofgrave i de nævnte områder efterbehandles til ekstensivt landbrugsdrift, miljøvenligt jordbrug eller skovplantning, uden sprøjtning og gødskning. Der kan også efterbehandles til rekreative og naturmæssige formål. <p>Arealet ligger inden for projektområdet for den nye luftledningsforbindelse mellem Kassø og Frøslev. Området indskrænkes dog i forbindelse med offentliggørelse af forslag og endelig vedtagelse af kommuneplantillæg for projektet. Der kan ikke gives tilladelse til aktiviteter inden for kommuneplantillæggets areal, der forhindrer etablering af forbindelsen, efter vedtagelse af kommuneplantillægget. Dette forventes dog første vedtaget i medio 2017.</p> <p>Beliggende indenfor 2 indvindingsoplande (Tinglev VV)</p> <p>Hvorvidt afgravningen af ler ændrer på NFI udpegningen er uvis, bør belyses???????? (Regionen)</p>	<p>Se også udtalelse fra Museum Sønderjylland.</p> <p>Arealerne skal efterbehandles til landbrug.</p> <p>Kommuneplantillægget er endnu ikke vedtaget og arealerne indskrænkes i forbindelse med offentliggørelsen i 2017.</p> <p>Det forventes ikke, at gravningen på sigt vil forhindre etablering af forbindelsen.</p> <p>Regionen er ikke grundvandsmyndighed og opgaven ligger udenfor rammerne af Regionens arbejdsområder.</p>

	<p>Der køres i dag ud i krydset Trekroner-Oksevejen (det tyder marksporene på), men ad denne vej ønsker vi ikke overkørsel til råstofområdet.</p> <p>Der kan laves overkørsel til Oksevejen eller Trekroner, i god afstand fra krydset. Placering kan aftales med Trafik & Anlæg.</p>	<p>Regionen har bedt ansøger om at søge tilladelse til overkørsler jf. Aabenraa Kommunes høringsvar.</p>
Museum Sønderjylland	<p>Det er Museets vurdering, at der er meget høj risiko for, at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder ved jordarbejde på den del af matr. 502, som endnu ikke er forundersøgt. Af det aktuelle indvindingsområde er det kun størstedelen (ca. 5,1 ha), der ikke er forundersøgt.</p> <p>Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse af den del af indvindingsområdet, inden jordarbejdet går i gang.</p> <p>De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.</p> <p>Museet gør opmærksom på, at der inden for / i den vestlige kant af området findes et beskyttet dige, som er omfattet af Museumslovens §29a</p>	<p>Tilføjet tilladelsen under generelle bestemmelser.</p>

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget partshøring i medfør af Forvaltningslovens § 19, stk. 1.. Formålet med høringen er at regionen træffer den endelige afgørelse på et fuldt oplyst grundlag. Høringen forløb i perioden fra 18. april til 23. maj 2016 og der er indkommet følgende høringsvar.

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p>Der køres i dag ud i krydset Trekroner-Oksevejen (det tyder marksporene på), men ad denne vej ønsker vi ikke overkørsel til råstofområdet.</p>	<p>Ansøger er anmodet af Region Syddanmark om at søge tilladelse til vejadgang hos Aabenraa Kommune, da dette ikke er en del af råstofforladelserne.</p>

	Der kan laves overkørsel til Oksevejen eller Trekrøner, i god afstand fra krydset. Placering kan aftales med Trafik & Anlæg.	
Formand for Urnehovedselskabet Mie Bach	Vi foreslår at udkørsel sker til Trekrøner for at undgå at de besøgende til Urnehoved Tingsted generes af til- og frakørsel til de områder, hvor der udvindes råstof.	Vejadgang gives som en særskilt tilladelse af Aabenraa Kommune. Forslaget er den 2. maj 2016 videresendt til Vejafdelingen i Aabenraa Kommune.

Høring af Aabenraa Kommune vedr. fastsættelse af efterbehandlingsvilkår

Region Syddanmarks udkast til tilladelsen har været i høring hos Aabenraa Kommune omkring fastsættelse af vilkår om efterbehandling i perioden 18. april til 23. maj 2016 i medfør af Råstoflovens § 10a, og der er ikke indkommet høringssvar.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter råstofloven og planloven (for så vidt angår retlige spørgsmål) kan påklages til Natur og Miljøklagenævnet. Klageberettigede er adressaten for afgørelsen, en offentlig myndighed, enhver der i øvrigt har en væsentlig individuel interesse i afgørelsen, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og organisationer, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Hvis I ønsker at klage over denne afgørelse til Natur og Miljøklagenævnet skal der klages via Klageportalen, som I finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til regionen, da vi har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. En klage koster kr. 500. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 7. juli 2016 kl. 23.59. Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Region Syddanmark, Miljø & Råstoffer, miljoe-raastoffer@rsyd.dk gerne med henvisning til sagsnr. og titlen på tilladelsen.

Med Venlig hilsen

Tina Thyregod
Geolog

Kopi til:

Aabenraa Kommune
Kirsten og Henrik Frees
Svend Aage Danielsen
Paul Lorenzen Callesen
Thomas Vonk
Christian Thomsen
Uffe Thomsen
Jørn Martin Hansen
Frede Melgaard
Andreas Bonde
Selskabet Urnehoved, C/O Mie Bach

Museum Sønderjylland
Naturstyrelsen
I/S Lertranskøb att.: Kaj Christensen

post@aabenraa.dk

Oksevejen 35
Trekroner 24
Trekroner 16
Trekroner 2A
Nygårdvej 11
Oksevejen 31
Hovbjerg 12
Åbenråvej 145
Skovsmindevej 10
Todsølvej 46

planer@museum-sonderjylland.dk

SDJ@nst.dk, VAD@nst.dk
Skodsbølvej 78a

6360 Tinglev
6392 Bolderslev
6392 Bolderslev
6392 Bolderslev
6392 Bolderslev
6360 Tinglev
6360 Tinglev
6360 Tinglev
6360 Tinglev
6360 Tinglev

6310 Broager

Bilag

1. Oversigtskort
2. Graveplan

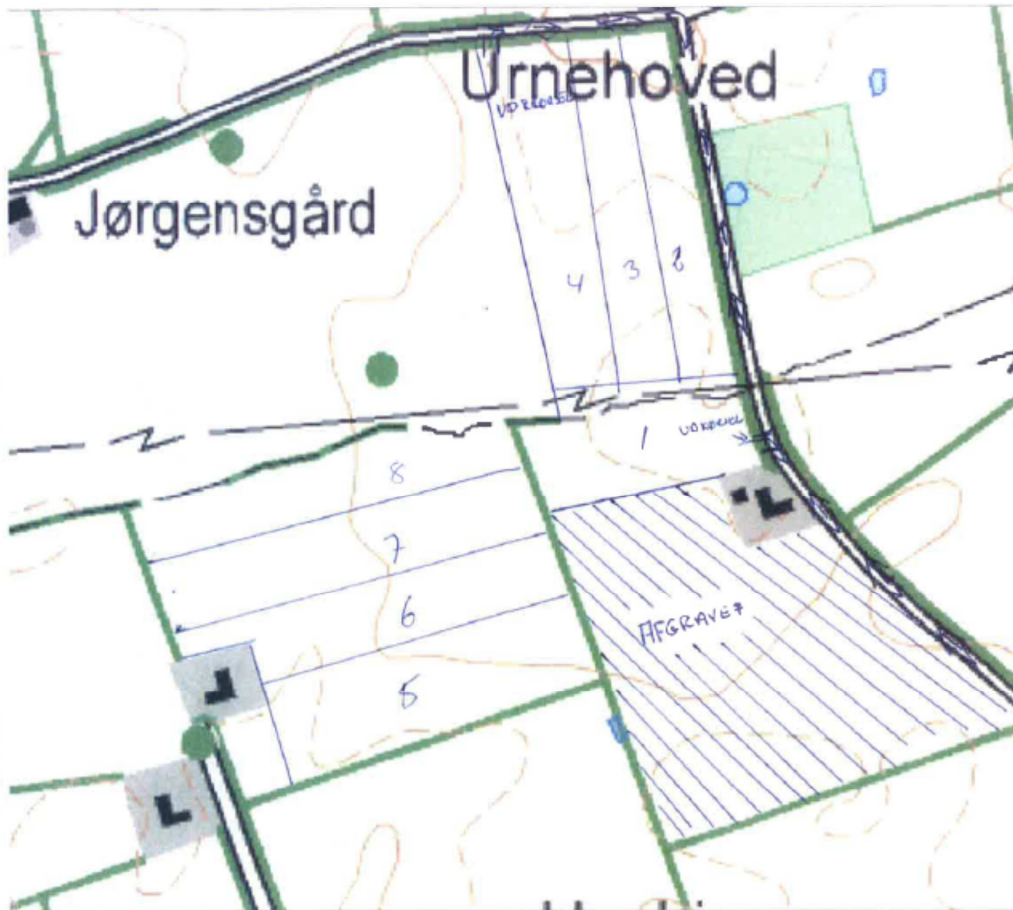
Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 – Graveplan

GRAVEPLAN

DTK Kort25 Trad.

100 m 0 100 200 m
Skala: 1:4.000

MILJØMINISTERIET

Kort & Matrikelstyrelsen